

OBSAH

Úvod a metodika	5
Všeobecná část	13
Charakteristika recentních forem třídy plazů	13
Kůže a kožní ústrojí	13
Soustava kosterní	15
Soustava svalová	19
Soustava nervová	20
Smyslové orgány	20
Ústrojí zrakové	20
Ústrojí statické a sluchové	22
Ústrojí čichové a chuťové	22
Teplotní orgány a kožní receptory	23
Soustava cévní	24
Endokrinní soustava	24
Ústrojí dýchací	26
Ústrojí trávicí	26
Soustava močopohlavní	29
Potrava a hospodaření s vodou	31
Klimatické nároky a regulace teploty	31
Chování plazů	32
Rozmnožování	33
Populační biologie	36
Rozšíření plazů	40
Speciální procesy u plazů	42
Fylogenetický vývoj plazů	43
Analýza současných vědeckých poznatků o fylogenezi plazů	46
Systém plazů	48
Význam plazů pro člověka	50
Ochrana plazů	53
Výzkum plazů ve světě	54
Výzkum plazů na území Československa	54
Systematická část	54
Přehled druhů plazů žijících v ČSFR	57
Klíč k určení u nás žijících řádů třídy <i>Reptilia</i>	57
1. řád <i>Testudines</i> — Želvy	58
Klíč k určení čeledí řádu <i>Testudines</i>	58
1. čeleď <i>Emydidae</i> — Emydovití	58
1. rod <i>Emys</i> — Želva	59
1. druh <i>Emys orbicularis</i> — Želva bahenní	59
2. čeleď <i>Testudinidae</i> — Želvovití	65
Klíč k určení rodů čeledi <i>Testudinidae</i>	66
1. rod <i>Testudo</i> — Želva	66
Klíč k určení druhů rodu <i>Testudo</i>	67
1. druh <i>Testudo graeca</i> — Želva žlutohnědá	67
2. druh <i>Testudo hermanni</i> — Želva zelenavá	68
2. rod <i>Agryonemys</i> — Želva	69

1. druh <i>Agrionemys horsfieldii</i> — Želva čtyřprstá	70
2. řád <i>Squamata</i> — Supinatí	71
Klíč k určení podřádu řádu <i>Squamata</i>	71
1. podřád <i>Sauria</i> — Ještěři	71
Klíč k určení čeledi podřádu <i>Sauria</i>	72
1. čeleď <i>Scincidae</i> — Scinkovití	73
1. rod <i>Ablepharus</i> — Krátkonožka	73
1. druh <i>Ablepharus kitaibelii</i> — Krátkonožka evropská	74
2. čeleď <i>Lucertidae</i> — Ještěrkovití	78
1. rod <i>Lacerta</i> — Ještěrka	79
Pozn. <i>Lacerta (Podarcis) taurica</i> — Ještěrka travní	79
Klíč k určení druhů rodu <i>Lacerta</i>	80
1. druh <i>Lacerta agilis</i> — Ještěrka obecná	80
2. druh <i>Lacerta viridis</i> — Ještěrka zelená	87
3. druh <i>Lacerta vivipara</i> — Ještěrka živorodá	92
4. druh <i>Lacerta muralis</i> — Ještěrka zední	97
3. čeleď <i>Anguidae</i> — Slepýšoviti	100
1. rod <i>Anguis</i> — Slepýš	101
1. druh <i>Anguis fragilis</i> — Slepýš křehký	101
2. podřád <i>Serpentes</i> — Hadi	106
Klíč k určení čeledi podřádu <i>Serpentes</i>	108
1. čeleď <i>Colubridae</i> — Užovkoviti	108
Pozn. <i>Coluber</i> , resp. <i>Coluber caspius</i> — Užovka východní	110
Klíč k určení rodů čeledi <i>Colubridae</i>	111
1. rod <i>Natrix</i> — Užovka	111
Klíč k určení druhů rodu <i>Natrix</i>	111
1. druh <i>Natrix natrix</i> — Užovka obojková	111
2. druh <i>Natrix tessellata</i> — Užovka podplamatá	125
2. rod <i>Coronella</i> — Užovka	134
1. druh <i>Coronella austriaca</i> — Užovka hladká	134
3. rod <i>Elaphe</i> — Užovka	141
1. druh <i>Elaphe longissima</i> — Užovka stromová	141
2. čeleď <i>Viperidae</i> — Zmijovití	150
1. rod <i>Vipera</i> — Zmije	151
Pozn. <i>Vipera ursinii</i> — Zmije rákošská	152
Pozn. <i>Vipera ammodytes</i> — Zmije růžkatá	153
1. druh <i>Vipera berus</i> — Zmije obecná	154
Literatura	173
Summary	194
Rejstřík věcný	204
Rejstřík českých a slovenských jmen	207
Rejstřík latinských jmen	211